

Ewa Warmowska

Dzén za dnia

Bącka Huta, grudzień 2008

Korekta językowa:
mgr Danuta Pioch

Grafiki, okładka:
mgr Barbara Warmowska

DTP:
mgr inż. Przemysław Łagosz

Druk i oprawa:
Drukarnia „Bernardinum” Sp. z o.o., Pelplin

Copyright © by Ewa Warmowska, 2008

MECENASI WYDANIA

Starostwo Powiatowe
w Kartuzach

Stowarzyszenie
na Rzecz Rozwoju Sołectwa Bącka Huta

Gminny Ośrodek Kultury
w Sierakowicach

Firma Handlowa „**BAT**” Sp. z o.o.
w Sierakowicach

ISBN 978-83-923942-1-1

WSTĘP

Drogi Czytelniku!

Od pierwszego spotkania minęły dwa lata. Nie spodziewałam się, że tak szybko ukaże się kolejny zbiorek wierszy. Tym razem zawiera dodatek poświęcony moim oryginalnym uczniom, których przez 30 lat pracy w zawodzie nauczyciela spotkałam bardzo wielu.

Ten tomik, podobnie jak „*Trapě do nieba*” ma charakter rodzinny, obok wierszy dla dzieci, są też utwory dla dorosłych. Dwa światy i dwa spojrzenia, jedno dziecięce, a drugie dojrzałe, tak naprawdę trudno od siebie oddzielić. Przecież każde dziecko kiedyś dorasta, i każdy dorosły był dzieckiem.

Ilustracje mojej córki Barbary pięknie wzbogaciły wiersze. Nasz twórczy pokoleniowy tandem daje nam dużo radości czego życzę też Czytelnikom.

Ewa Warmowska

Dzén za dniã

Dzén za dniã przemijô na wiedno.

Kąsk szkòda.

Žécé niejednémù przecékô przez pôlce.

Jak wòda.

Kòzdi szukô môla.

Dlô siebie.

Te wszëtczé dnie i nocë

to nasze lëdzczé sprawë.

Kùliž to drogów mùszi człowiek przewãdrowac

žebë wszëtkò co wòtrné

nalezc i na wiedno w sercu zachòwac...

SPISËNK RZECZI

WSTËP

Dzén za dniã

Spisënk rzeczi

WIESOLI SWIAT

Jak tósz z kòtã

Jiwer z pùpkã

Mòwa

Mój janiólk

Na dobranoc

Redosc

Taczi knôpik

Te, chtërne kòchóm

Wiesoli swiat

Zëmòwé jigrë

BEZ SWIAT

Bez miłotë

Janiól redoscë

Bez swiat

Biój dali!

Cëchòsc

Daremnô stara

Lëchi spik

Miłota

Mijô czas

Ni mómë czasu

Minionô chwilo

Pamiãc

Na òceanie nieba

Piãkny lëdze

Plastikòwi swiat

Pòdzãka

Spòsób na szczescé
Szkaplérzëk
Tëli
Za to, że jes ze mną
Žòl

DECH NÔTĚŘĚ

Dech nôtěřë
Krëjamnota mlëczów
Macejka
Marzëbiònka
Ò pòkrzëwie
Pròwda ò mòtilach
Pajk - artista
Kamie!

JINÉ WIÉRZTE

Jastróm
Kartëškò kòlegiata
Na Gòdë
Rodnô Zemio

WIESOŁI SWIAT

Jak tósz z kòtã

Kòt i tósz
nie žëją w zgòdze,
ò tim kòzdi wié.
Leno jak tu przińc do rëchtu,
jak jeden pchch!, a drëdzi wrri!
Szczekò tósz, bleczy kòt,
ten za ògón, nen za ùchò,
jeden drapie, grëze drëdzi.
Nijak sã ni mògã zgòdzëc!
Leno mlékò i gnòt
zakùnczëlë sztrid.

Kòzdi przë swòji misce sedzy
Kòt mlékò chlapie,
Tósz grëze gnòt.
W taczim ùbëtkù
pròwdã gadac
jò dostòł (dosta) téz aptit!

Jiwer z pùpką

Mëma, mëma
òbôcz le,
mòja pùpka chòrò je!
Brzuszk jã bòli,
główka téż,
tak mòckò płacze,
pòmòz ji!

Mëma pùpkã pòmùjka,
na klin dzeckò swòje wzã.
Zaspiéwa kòlibiònkã.
Ùsnãła córeczka,
pùpka ju nie płacze...

Blós kòchónò mëma
znaje czarë taczé.
I wierzëc mòżesz czë téż nie!
Mëma na wszëtkò radã mô,
Mëma pò prôwdze wszëtkò wié!

Mòwa

Chòc jem jesz mòlò
i niewiele móm lat
pò kaszëbskù chcã kòrbic
jak starka i stark.

Cëż w ti mòwie naszi je,
że tak cygnie nas do se.
Kaszëbsczé zwëczy, mùzykã, spiéw,
lubiã tak baro, że jaż bierze dzyw!

Jak ùczëją mòje słowa
Starka, stark, mëma, tatk
gwësno ùceszã sã baro,
że pò naszémù gadac chcã.

Ta mòwa to je dór,
co nas parłãczy i prowadzi,
Kaszëbskò mòwò kòchóm Ce
i dlòte Të nie zadziń!

Mój janiólk

Nad mòjim łózkã
wisy janiólk wężłobiony z drzewa.
Mô gąbkã òtemkłą
jakkbë wcyg chcôł spiewac.

Janiółka zrobił dlô mie stark,
bë mie pilowôł
w dzén i òb noc
i chrónił òd zlégò.

Na wiedno
bãdã mia w pamiãcë
tëch, chtërny mie kòchają,
bò dzãka nim
jem tak szczestlëwô
jak le bëc mòże!

Chto je kòchóny
rozmieje kòchac szczerze!

Na dobranoc

Nigle spac sã pòložã
wzéróm na wieczórne niebò,
a gwiónzdë do mie pùszczają òkò
mëszlã sobie, òne gwësno
ze swòjèch niebieszich gniòzdków
mërgają do nas z wësoka.

W dzén spiã smaczno
a Matka Bòskò òkriwò je deką
i kładze na blónów pòdëszczi.
Òb noc bùdzą sã te skrë złoté,
bò sã cekawé
czë dzecë jesz sã mòdlã,
czë ptòszczy ùsnãlë,
czë miesãdz wëplënął ju na strzébrnym
bòce...

Matka Bòzò jak kòzdò Nënka
bezùstòwno sã krzãtò
i mò taczé dobré serce,
że pòceszëc rozmieje nawetka nòmiészé
stwòrzenié bòzé.

Je kòl mie czej rãce do mòdlëtwë skłòdóm
jak starkòwi przënòszóm jëstkù do lòzka
jak z bracynkã sã bawiã
jak czëtóm òpòcuszkù.

Dzãkùjã Bòzò Nënkò, Swiónowskò, Swòrzewskò, Swòjskò
Terò ju mògã w ùbëtkù spac do rena.

Dobranoc.

Redosc

(dlô Zužě)

Jem wiesoło jak mòtilk,
abò jak ptôszk
co skôcze pò dróce.
Tak mie sã
chce wiedno smiôc,
že stark nazéwô
mie smiészka.

Spiewac též jô baro lubiã:
doma, w szkòle, dze sã dô.
Je redosné mòje žécé,
bò smiéch i spiéw
je czãsto w nim.

Chòcbě wiater,
chòcbě deszcz,
chòcbě czôrné blóně běłë
wcyg na niebie,
Smiéchã je rozněkóm
i redosc rozsejã wkół siebie.

Bò chto sã lubi smiôc,
chto jinym redosc dôwô,
ten dobré serce mô
i sóm je baro szczestlëwi.

Taczi knôpik

Jeden knôpik
nikògò nijak nie slëchôł,
czël dobrze, jak miôł co dostac,
leno, czej miôł co zrobic,
bël czësto glëchi.

Pò sto razy ò wszëtkò
prosëc gò bëło trzeba,
a òn i tak nick nie czël.
Wiôlgò z nim bëła biëda!

Jaż tatk pòwiedzôł:
kùnc taczych pòstãpków,
tak dali bëc ni mòże!
Mùszi bëc jinaczi!

Òdtąd nicht knôpika nie wòłôł
i ò nick nie prosył.
Jak chcesz bëc sóm sobie,
òstón glëchi...

Zasromił sã tedë baro
swòjëch starszich przeprosył
i... cëdowno òzdrowiôł!
Wicy ju nie ùdôwôł, że je glëchi.

Te, chtërne kòchóm

Te, chtërne kòchóm
dodôwają mie sëlë.
Òkrągłi pësëczk Julczy ceszi baro,
Michasza we mie
jak w òbrôz wzérô,
Jolka nie zlôzô z klina,
Natalka mądrze òpòwiôdô
Czasã nawetka chcą, zebë na sztót bëc jich mëmã...
Lidka kòchô
jakkbë taczé mia wëpëlnic nadanié
Agatka piãkno sã klóniô
a Zuza mie skruszô kaszëbską mòwą
Dzäkùjã za Adriancki, Emilcki, Mòniczcki, Paulincki,
Olë, Marcyszë, Łucjë, ceplé rączcki,
za Filipa, Bartosza, Dominiczka żëczlëwé słowa
Jesz tëlì tich mionów...
Czë to wiérzta czë lëtanijô?
Sama nie wiém.
Żëcé pò krôj wëfùlowóné miłotã
prostã i szczerã jak serca dzôtków.
Niczegò ni mùszã żalowac.
Dzôtczi lékarztwò na smùtczi i zòle
Chòc tëlì ju minãło lat,
Z wama jô nigdë nie bådã stôrô...

Wiesoli swiat

Skôcze Ala,
Skôcze bala,
Skôcze żaba,
Skòcze kòt.
Terô wszëtczim sã wëdôwô,
że swiat całi skôcze mët.

Mòje nòzci téż chcą hòpsac
na skôczónce,
na zelony, mitczy łące.
Jeden, dwa,
Jeden, dwa
Je wiesołi całi swiat!

Zëmòwé jigrë

Przëlecałë skrzydlaté janiółczy prosto
z nieba
przëniosłë na zemiã
biólé gwiónzdczi pùchòwégò sniegù.
Bãdą terò dzòtczi lepilë snieżélca,
Bãdze jim wiesoło,
smiéchóm, tuńcóm, jigróm
nie mdze kùńca.

Na sóneckach, pùrgach, chùtkò
z górczi na dół
jadą na miónczi
tak piãkno sã bawią.

A jak sã òcepli i snieg bãdze tajac
strédzi wòdë pòplëną
zëmã wezną z sobą,
janiółczy òdleca...

Chòc bãdze kask teszno
Nie jiscë sã baro.
Za rok znòwù bãdą jigrë!
Za rok znòwù bãdze biòło!

BEZ SWIAT

Bez miłotë

Nie rozmiejã kòchac
tak jak bëm kòchac chcała,
żebëm tak mògła
jak nie rozmiejã
wiele bëm za to dała.

Miłota – ùskarnienié dejału,
mòże bẽ jã złożęc
w biurze wògów i miarów:
ną nôpierszą niesmiałą
i òstatną, jak wino dozdrzeniałą.

Bez miłotë człowiek nibë kam,
nick nie czëje,
bò nibë żëjącë
tak pò pròwdze
nie żëje...

Janiól Redoscë

Janiól Redoscë
mô włosë rozwióné
i skrzydła përnã rozszorzoné.
Òn mô bënômni redosny żëwòt,
nijak nie biwò zajiscony.

Janiól Redoscë
snôzi, cëchi, niewidzali,
nie spùszczô nas z òka
i skrzydłama òbjimô.
Szkòda, że na janielską mòwã
jesmë za głëchi...

Janiól Redoscë
chróni nas jak mòże
przed smùtkã i bólã,
przed ùpòdkã i łzama.
Janiele Redoscë,
niewidzali, snôzi, cëchi,
wiedno nas prowadzë,
wiedno bãdzë dëcht sprzëti.

Bez swiat

Jesz tak niedôwno
za rączkã
na krótczych nóżkach
przemiérszôł człowiek swój malinczi swiat.
Jak w ny tasce bez ùcha
szmaka zbòżowô kawa,
a swójsczi chléb z maslã
lepszi bël jak kùch.
Z pùpkã na klinie
zaslëchónô w snôżé bôjczy mëmë,
bezkłòpòtno, bez jiwrow, smùtków i wòlnô jak ptôszk
Mëslôł malinczi człowiek, że wiedno bãdze tak.
Dzeczyné lata dôwno minãlë
Jaż w òkù krący sã łza...
I sã wëdôwô jakbë to wczora
wãdrowôł człowiek
i pòznôwôł swiat.

Biôj dali!

A jak ju wszëtczégò môsz dosc
i całi swiat cë sã rozpôdô

pòmëslë

Nié blós tã môsz jiwрэ, wicy wiarë:

Biôj dali!

Nicht nóm nie òbiecywôł

że bãdze prosto, letkò i bez jiscënków,

że pùdzemë sztrasã bez zòkrãtów.

Nicht nóm nie dôwôł taczi przësëdзи.

Biôj dali!

To co przed tobã mòże bëc piãkné.

Chòc jész nierôz ùpadniesz na kòłana,

jész nierôz staniesz na nodзи.

Biôj dali!

To jész nie je kùnc twòji drodzi.

Pòdlecënczi i ùpòdczi

przeżëjiesz,

Smùtczi i redoscë téz.

Tak przeplôtô sã zëcégò krąg

òd kòlibczi jaż pò kùnc.

Cěchòsc

W cěchòscě dobré i lěché
žěcé i smierc
cemnosc i wid
pòtikają sã razã.

W cěchòscě ni ma
nôwôžniészěch sprawów.
Cěchòsc je głěchô,
nie dô sã ji òbłaszczëwic
Cěchòsc tak cěchô,
že mòže ùczëc mësłë swòje.
Cěchòsc tak cěchô,
že mòže w ni òglëchnãc prawie.
Chòc jedno słowò niech zagłëszì to mólczenié
mùszì przerwac tã cuszã swiata
Kòzdi dzén je nama dóny pò to,
žebë pòtkac drëdzégò człowieka.

Daremnô stara

Dô taczych lędzy, co jak sã zakrąca
zemia wirëje, jak dëcht chca.
To, co przed sztótã niemòżebné,
Przëbiérô wnetka realistny sztôłt.
I mëszlã sobie, jakbë chcelë
Pòmnik z pòdstôwka téż bë wstôł.
Rozmieją jiny redosc dac
Nie czekającë na grzim brawów.
Leno cëż z tegò...
Chòcbë człowiek stojôł na głowie,
To pewnegò karna lędzy
Zadowòlec prosto sã nie dô na nizóden spòsób.

Lëchi spik

Skądka sã bierzã czôrné mësłë
co wzdrok òd snôzotë òdriwają
Czôrnã blonã, wiôlgã ceniã
kòżdã chwilkã òkriwają.
Òkò nie widzy,
ùchò nie czëje
i serce w ritm nie bije.
Smùtkù i żôlu
të czôrny ptôchù
òdlecë, òpùszczë
dëszã mòją.
Za redosc dnia,
za spòkój nocë
kùli bë człowiek dól...
Czë to krople deszczu
czë mòże z żôlu łzë?
To blós bëł lëchi spik,
za òknã bùdzy sã nowi dzén.

Milota

Nie dô sã ji wpisac w kalãdôrz
i ùmëslëc dokładno.
Òna przëchôdô bez słowa
i nie wiész jak to sã dzeje
że widzysz wszëtkò w farwach tãdzi,
pamiész.
Je wiatrã we włosach
Je sztëczkã nieba
Je snôżotã swiata
Je kraftã żëcégò
Òna nie wëbiérô wiekù, mólów ani czasu
Nie dô sã ji wpisac w kalãdôrz
Przëchôdô wnym
Je piãknô
dlôte niech trëwô
Milota krëchô jak szkło
i mòcnô jak stól.

Mijô czas

Pùstô droga,
ni ma żëwégò dëcha,
blós lëste z drzewów spôdają
tak letëchno i cëchò.
Jesz wczora chtos szpacérą
chòdzył i wdichòł lëftu wòniò
pòchnącą deszczã i smùtkã jeseni.
Dzysò lëste przëkrëłë
kòłoważa i stopczy na drodze.
Nie wiém, czë to wietwie grają
nótë z dôwnëch lat
czë blós mie sã zdôwò...
To mijô czas.

Ni mómě czasu

Ni mómě czasu
gadac, przepaszac, słěchac.
Ni mómě czasu
kòchac, mėslec, òdděchac.

Chùtkò, jesz dzys, zarò,
a kraft żęcégò nóm ùmikò
coròz dali i dali...
Mómě wiele pòtrzebnotów, wiele robòtë
Czas ùcékò,
a mē blòs z tim, co w gòzrcë
Dze snica, co miałë bęc pònad wszëtkò?
Szukómë wicy i wicy,
i wcyg mómě za mało.
Czë leno to sã liczi?
Ni ma ju czasu
gadac, przepaszac, słěchac,
kòchac, mėslec i nawetka òdděchac...

Minionô chwilo

Gdze jes minionô chwilo
tak cędnô chòc ùlatownô.

Gdze jes minionô chwilo
ta, chtěrną na wiedno
chcałobě sã zatrzěmac.

Gdze ùsmiėwk kòchóny òsobě, snòzé słowa,
to pòtkanié, co bëło jediné...

Gdze jes minionô chwilo
co nigdė ju nie wrócysz.

Czė wòrt ce w pamiãcė zachòwac,
Czė to wszėtkò mò jaczi szėk...

Tėli òbrazów, zwėczajnych i niezwėczajnych
przėtròfków

Pòkądka w swòji pamiãcė je mómė
Żòdna cėniò niczegò nie zakrėje.

Wszėtkò mò szėk
wszėtkò mò znaczenié.

Pamiãc

Ju nick nie mdze
taczé jak przódë,
bò bëc ni mòže...
Nie dô sã dwa razë
wénc do ny sami wòdë.
Twarze, zdarzenia, snôzé môle przesuwayã sã
w kalejdoskòpie pamiãcë,
czas tak gòni, że
dzén jakno minutka,
rok jak miesãc mijô.
Leno, czë pòmału,
czë chùtkò
wiedno wòrt je miec starã
ò sprawë co wcyg sã wòzné
i chtërnëch nie jimô sã czas.
Ju nick nie mdze taczé samò,
A wdôr òstónie w nas.

Na òceanie nieba

Na òceanie mòdrégò nieba
bielëchné òkrãtë blónów plëną pòmału,
wiater je kùszkò i mùjkò letëchno,
prawie niewidzale.

A jak sã zerwie i nacygnie żògle
blónë chùtkò jedna za drëgą ùcékają.

Człowiek żeglôrz, nierôz jak òne

Gnô nie wiedzec dze i pò co?

Cãżkò mù sã zatrzëmac

bë kòmùs pòdac rãkã

i ùdzielëc pòmòcë.

A jakbë przëstanąc i pòdniesc zdrok

ùzdrzec mòże snôzotã

bez początkù i bez kùńca.

Zwëczajnò nòdzejo, pòtrzébnò jak chlëb

bãdzë nòdzejã dlô człowieka.

Jes na wëcygnienié rãków

na krótkòsc dechù

i na bicé serca.

Starczy cos zrobic,

A nie blós nieùstòwno czekac.

Piäkny lëdze

Piäkné są kwiatë
snôzé są ptôchë
cëdnô nôterà całô
A jô móm kòle se
piäknëch lëdzy
i to je barzi widzałé.
Wiedno naprocëm
wiedno z pòmòcą
z ùsmiéchã, dobrã radã.
Czëjã, że żëjã,
bò móm dlô kògò
Nic drogszégò nad drëchów,
nad przëjòcelstwò co mòc mò i sëlã.
I chòc przinãdze z deszczu wlezc pòd rënã,
wszëtkò strzimiã,
bò nie jem sama.

Plastikòwi swiat

Corôz barzi falszëwé, mało wôrtné
wszëtkò jak plastikòwô taska,
chtërną mòże zgniesc i bez jiwru
wërzëcëc.

Plastikòwé żëcé
wnym, na chùtczégò
na sztócëk.

Miłota,
witra ju nieaktualnô
jak wczorajszô gazéta.
Plastikòwé deiałë
dlô òka, na pòzdrzatk,
jakkbë żëcé miało dérowac
z biédą chwilkã, minutkã
i zamknąc sã w plastikòwi tasce
jedorazowégò ùżëtkù.

Pòdzãka

Za czësté niebò
za tuńc jaskùleczczi w lëfce
za mùzykã lasu
za zelonosc trôwë
za deszcz, za cud tãdži
za słońce i wiater
za pôchã i farwë kwiatów
za zbòżégò złoté kłosë
za Rôj
i mòje szczescé
Dzãka.
Czë mòże człowiek chcec co jeszcze...

Spòsób na szczescé

Bùdzącë sã reno pòmëslë
jaczi to skòrb – najé žëcé...
Jak cëdowno òddëchac,
grac w zeloné, snic, smiôc sã,
môłczëc i slëchac,
a nié narzekac
cagã dmùchac na zëmne
i głowã w piòsk dërch chòwac.
Mùszi ùwierzëc w siebie, swiat
i zwëczajno sã z nim zmierzëc.
Mùszi snic ò tim co niemòżebné
i mòckò tegò chcec.
Blós tedë sã zjiscywô
jak sã człowiek nie pòddô.
Mùszi snic w spikù i na jawie.
To je spòsób na szczescé,
żebë mògło sã nama przëdarzëc.

Szkaplérzëk

Mój malinczi szkaplérzëk òd starczy
jô zgùbia dzes pò drodze.
Daremno szukóm,
chtëż mie pòmòc mòże.
To òn mie chrónił przed lëchim,
to òn mie pòkazywôł drogã
i pòmógł dozdrzec co dobré.
Szukóm òcemicã
i takô mësła przësza mie do głowë:
Jô ce szkaplérzëkù móm w sercu
mòckò i głãbòk.
Të mie z serca pòdpòwiôdôsz
to co nôwôżniészé je w żëcim.
Szkaplérzëkù malinczi
prowadzë mie dali i chróni jak dzeckò
A jô kòchóm, proszã i dzãkòwac wcyg rozmiejã.
Szkaplérzëkù malinczi
Të jes mòjim òbstojenim.

Tëli

Tëli minãło dniów
chtëž bë je zrechòwac chcòł
Tëli snòžëch chwilów
chto spamiãtò je.
Tëli scësnieniów rãków
Tëli pòtkaniów, słowów
A më dzys ò sobie
tëli wiémë co nick.
To co jész pòtkò nas,
To co przënieše czas,
Ò czim jész nie wiémë,
Mòže bãdže tim,
na co całé žëcé czekómë.
Nòpiãkniészò je redosc
zwëczajnégò dnia.
Na redosc i ùsmiëwk
wiedno je dobri czas.

Za to, że jes ze mną

Jak niebò gwiónzdów nie chce mie ùżeczęc

Cemno.

Tě jes ze mną.

Na twòjim remieniu sã wespiéróm

Òbòlałò.

Tě jes ze mną.

Twój chléb je mòjim chlebã

Tě jes ze mną.

W dzén pòwszédny i òd swiãta

Tě jes ze mną

I bãdziesz na wiedno

Celesnosc je krëchò i łómechnò

Miłota je wiecznò.

Žôl

Nôbarži žôl
že czas przemijô,
že nic nie wrócy
co minioné,
že w môlu
nick sã nie zatrzmô,
ani co ceszi,
ani co bòli.
Miniony czas
òdpłiwô w dól,
zatrzëmac sã gò nie dô.
Przeżëté chwile pò to są,
bě je spòminac kòždi mógl.
Niech jak nôwicy bãdże tëch,
do chtërnëch z chãcą sã pòwrôcô
A žôl, jak czas,
Przeminie též.
Taczé je nasze žëcé...

DECH NÔTËRË

Dech nôterà

Dargò pólnô nierównò wëdeptónô
dze we westrzódkù trôwa rosce
i na dwa partë ciebie dzeli:
jeden na smùtci, drëdżi na redoscë.
Jidzemë drogą zëcô,
zelonosc dokôła i midzë nama
më i nôτέρα to jedno,
bez ni nick tuwò pò nas.
Nôτέρα, co jes wiecznô
jak prôwdzëwô miłota,
dlô ciebie piesnie
i snôzé słowa wëchwałë
to za mało.
Ciebie mùszi kòchac
sercã i dëszą,
bò tak wiele të nama dôwôsz,
że më z tobą
jak jeden dech
i jedno pòspólné cało.

Krëjamnota mlëczów

Jednégo dnia
zazłocęła sã łąka całô
jakkbë tësące słunôszków
na nią nôgle spadło.
Ne słunôszka na łące
téż parmienie mają,
leno nie grzeją,
bò są za malinczé.
Za to òczë ceszą
i tak piãkno wëzdrzą.
Wiónczi, miód i wino
mòże terô robic,
mùsi sã pòspiôc
bò czarë chtos rzucy
i kwiôtkóm ùroscą piórka
dlô pisklątków na pòdëszczy.
Czasã znôwù gòdają,
że tak wëzdrzi chłopskô sztabilnosc...
Jak wiater zawieje,
piórka w dól pòlecą
Łąka smùtnieje
z żôlu i tesznotë
tak snôzo bëło mienic sã farwama złota...
Nie wiém kùli w tim prôwdë,
a kùli blós szpòrtów.

Macejka

Nie wiedzec z jaczi stroně kwiatnika
jak dzén jù spac sã kładze
słodką pôchą rozmieją zaskòczęc
lilewé kwiôtczì, pěrznã bële jaczé...
Jaž róże są zòzdrosné, bò jich nicht nie chwôli.
Jak taczé mało atrakcjowé kwiôtczì
mògą pôchniãczkã zachwòcęc cali ògród i òkòlé...

Marzëbiónka

Kòchô, lubi, szónëje...
Sto drobnëch lëstinków marzëbiónczi
prôwdã ce òdkrëje
i pòwié chtëren nie chce,
chtëren mani,
a chtëren szpòrtëje.
Lëstk pò lëstkù wëriwóm
i cëché słowa szepcã z nòdzejã
Czë të mie kwiòtkù
wëwrózisz kòchanié,
czë rozstanié i łzë...
Marzëbióncò môlô
mòże jô sã w tim rechòwanim zgùbia,
wëszlô, że szpòrtëje,
A jô gò tak lubia...
Splecã sobie wiónc biôli jak sniégu
na głowã gò włożã
i naceszã sã dzéwczëcã redosçã.
Marzëbióncò biólô
kwiòtkù z naszi łączi
dzysô jiné dzéwczãta so wrózą
i zaplôtają wiónczi.

Ò pòkrzëwie

Z tą roscëną
nicht sã jakòs zetkac nie lubi,
chòc tak niedowinno wëzdzi
mò mòc ùkrëtà co bëlno parzi.
Gòdają, że je lékarztwã na grzeszk co kògòs trôpi
Jedno dotkniãcé, a człowieka rëszò
i chùtkò cëdownégò doznò ùzdrowieniò.
Pòkrzëwa wëproscëc rozmieje,
mòże bë ji zmienic miono
na proscącë zelé...

Prôwda ò mòtilach

Jô czëła, że mòtile
są pòsłańcama nieba,
To janiołë na zemiã je pòsyłają.
Wszëtczé mòtile dobro i szczescé
lëdzóm przënôszają.
Tuńcëją w ògradze,
cekawò w òkna zazérają,
bò chcą wiedzec kòmu mùszi pòmòc.
Późni w niebie złożą rozrechùnk janiołóm,
czë dobrze spełniłë nadanié.
Jak òbaczysz mòtila,
pòmëslë sobie
że òn przëlecòł tuwò dlô cebie.
Skòrno janiołë na szczescé je wësyłają
nie dzëwta sã, że tak wiele jich czasã je
tam dze mòtile lôtają
tam sã ledzóm darzi,
tam niebò mô bôczenié
i stoi starzą.

Pajk - artista

Taczi pajk to dopiérze je artista
knëpczi snôzé robi,
ùstrojiwô, plece, cëdëje.
Leno wiedno przë robòce
mëсли ò jednym:
dze pòwiesëc plotlé cëda,
żebë wszëtcë je widzelë,
Mòże cos sã ùdô przedac...
Darmò czekô,
nicht dokôzów kùpic nie chce.
Mùchë równak sã pòznałë
Wcyg nym knëpkóm ni mògą sã nadzëwòwac
Corôz blëżi pòdchôdają
cenką pótka dotikają...
jaż w kòrónkòwé sécë na kùncu wpôdają.
Nasz artista głodny nie mdze
ùplotë mù służą dobrze.
Chòc mùchë w séc sã zaplątają
to wcyg jã pòdzywiają.
Tak czasã w żëcym je:
co dlô pajków je dobré,
dlô mùchów mòże sã skùńczëc zle.

Kamie!

Czasu w kamie zaczarzony
czasu w kamieniu zamkli,
to, co tē pamiātōsz
tegò sã nicht nie dowié,
bò tē jak kam môlezisz
i nikòmù jednégò słowa
nie pòwiész.

Jakbë twòjã mądrosc
człowiek pòznac blós mógl
za baro bë sã bùsznił,
czulbë sã wnetka jak Bóg.

Bez to kòzdi bez całé žécé
szukô swòji drodži
Kam môlezi
W swòji kamny mądroscë.
A më wcyg jidzemë,
wanožnicë, niepamiätny
szukôrze szczescégò i miłotë.

JINÉ WIÉRZTE

Jastróm

Zymk swieżą lëftu wònią
bez òkna i dwiérze wchòdò
Jastróm dówò znak:
skòwronka spiéwã, palma złotã,
barankã cëchim, jòjkama w farwach tãdzi
i zajkã, co ò dzòtkach wiedno pamiãtò.
Wiòlgònoc – niepòjãti czas,
lëdzcze serca i dësze jak nowé.
Niech zgòda sparlãczy nas,
niech nie òpùscy szczescé,
niech słuži wszëtczim zdrowié,
niech redosc nie je gòscã blós òd swiãta,
ò tim wszëtczim bësmë mòglë
jak nôdlëzi pamiãtac.

Kartëškô kòlegiata

Dzes z daleka
jak w dôce
czëc mòdlëtwë głos.
Cëszô.
Czë to janiól smiercë
czë zédżer miarowò òdmierziwô czas
Czëjesz, jak biegas liczi kòżdi sztócëk?
A w chłòdnëch mùrach kòlegiatë
jakkbë ùczëpnął czas
jakkbë zabôczył jic w przódk
i zaòstôł prawie w tim môlu.
Leno rzeczenié „Memento mori”
òd stalat przëpòminô niezmieniono
że wszëtκό mijô, mijô, mijô...

Na Gòdë

Zelonô danka
przëniosłô z lasa
pôchnie swiätno.
Nôblëższy przë òplôtukù,
przë gwiondzach i swiëczkach.
Zwòniã zwónczi,
sklëniã kùgle i lińcuszczi ze słomë,
a janiółczi grzejã nóżczi bòsé.
Gwionzda Betlejenskô
nëkô zberkã nieba,
zëbë drogã pòkazac
do stajenczi môli
gdzë je kùmk z Jezëskã.
Pùsté bë bëło Betlejem bez Ciebie...
Za òknã je biôło,
wszãdze czëc kòlãdë,
a pòd dankã piãkno wëstrojonã
òkróm dôrënków
niech kòzdi naléze:
miłotã, ùbëtk i wszëtkò co piãkné.
Czëc bicé serców
Cëdowné je bëcé razã.
Tak bùdëje sã mòst
midzë nama a Niebã.

Rodnô Zemio

Rodnô Zemio

co pôchniesz jak sztëczk swieżégò chleba
jes mòjim jedynym mòlã miłotë.

Rodnô Zemio

na twòjim niebie

dlô mie gwiôzdë swięcą,

miesądz w òkno zazérô

i dobri spik mie niese.

Rodnô Zemio

słůnce mòje

tuwò pò prôwdze rozmiejã žëc,

gdze redoscë i smùtzi,

gdze pòczatk i òstatné słowò.

Kòchóm ce Zemio Kaszëbskô

i serce tobie òddôwóm.

Czë mògã zrobic cos jesz?

Blós pòdzãkòwac słowama

ti prosti wiérztë.